

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Porin Kristillisen koulun opetussuunnitelma
koulukohtainen osuus 1.8.2016

Hyväksytty Porin Kristillisen koulun johtokunnassa

20.6.2016

Sisällysluettelo

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET.....	1
Porin Kristillisen koulun opetussuunnitelma koulukohtainen osuus 1.8.2016	1
3.2 OPETUKSEN JA KASVATUKSEN VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET	1
Perusopetuksen tehtävän paikalliset painotukset	1
3.3 TAVOITTEENA LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	3
Opetusta tukevat paikalliset suunnitelmat	3
Laaja-alaisen osaamisen paikalliset painotukset Porin Kristillisessä koulussa	4
Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)	4
Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)	4
Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)	5
Monilukutaito (L4)	6
Tieto- ja viestintätekniiikan osaaminen (L5)	6
Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)	7
Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)	8
Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen ja toteutumisen seuranta	9

LUKU 3

PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Porin Kristillisen koulun opetussuunnitelma
koulukohtainen osuus 1.8.2016

3.2 OPETUKSEN JA KASVATUKSEN VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

Perusopetuksen tehtävän paikalliset painotukset

Perusopetuksen tehtävää tarkastellaan kristillisessä koulussa sen opetus- ja kasvatustehtävän, yhteiskunnallisen tehtävän, kulttuuritehtävän sekä tulevaisuustehtävän näkökulmasta. Porin Kristillinen koulu toteuttaa näitä tehtäviä kiinteässä yhteistyössä kotien, muiden kristillisten koulujen, Porin kaupungin sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kasvu ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen nähdään kristillisissä kouluissa tavoitteena, jonka merkitys yhteiskunnan moninaistuessa ja kansainvälistyessä kasvaa entisestään. Kristillisten koulujen arvoihin kirjattu katsomustietoisuus kattaa pyrkimyksen edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten sisältöjen ja perinteiden sekä humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Kasvulla ihmisyyteen tarkoitetaan kokonaisvaltaista ihmisenä kasvua sekä itsetuntemuksen ja elämänhallinnan kehittymistä. Tavoitteena on luoda arvokokemuksia välittävä dialoginen vuorovaikutussuhde ja kasvuympäristö, jotka tukevat toisaalta yksilöllisyyteen ja terveeseen itsetuntoon ja toisaalta tasa-arvoon, suvaitsevaisuuteen ja toisen ihmisen kunnioitukseen pohjautuvan yhteisöllisyyden ja yhteisvastuun kehittymistä.

Opetukselle ja kasvatukselle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden sekä niistä johdettujen laaja-alaisen osaamisen ja oppiainekohtaisten tavoitteiden toteuttaminen edellyttää opetuksen järjestämiseltä, johtamiselta ja koulutyöltä jatkuvaa oman toiminnan ja käytäntöjen peilaamista opetussuunnitelmaan ja sitä täydentäviin asiakirjoihin sekä OPH:n laatukriteereihin. Valmius avoimeen ja rehelliseen itsearviointiin sekä arvioinnin pohjalta toteutettuun suunnitelmalliseen laadunkehitystyöhön näkyy kristillisissä kouluissa säännöllisinä opetussuunnitelman päivityksinä.

Kristillisillä kouluilla laatutyötä toteutetaan seuraavien hallinnollisten rakenteiden avulla:

- Erillisrahoitukseen perustuva laadunkehitykseen liittyvä kristillisten koulujen verkostotyö jota pyritään edelleen jatkamaan (Laatu -hanke, Osaava -hanke ja Toimintakulttuuritalkoot).
- Säännölliset rehtoritapaamiset
- Opetushallituksen laatukriteereihin pohjautuva kristillisten koulujen oma laatukriteeristö, jonka avulla laadun kehittymistä arvioidaan
- Vuosittaiset TESO-koulutukset sekä kristillisen kasvatuksen kesäkurssit

Kristilliset koulut ovat kehittäneet yhdessä ja jakaneet osaamistaan opetussuunnitelmaa täydentävien asiakirjojen osalta. Jatkuvalla opetussuunnitelmatyöllä ja sitä täydentävällä asiakirjatyöllä turvataan oppilaiden mahdollisuus valtakunnallisten tavoitteiden mukaisiin tarpeellisiin tietoihin ja taitoihin sekä luodaan pohjaa elinikäiselle oppimiselle.

3.3 TAVOITTEENA LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

Laaja-alaisen osaamisen sisältöalueet

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Monilukutaito (L4)

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Opetusta tukevat paikalliset suunnitelmat

Porin kaupungissa on laadittu opetussuunnitelman tueksi toimintamalleja, jotka edistävät laaja-alaisen osaamisalueiden tavoitteiden toteutumista. Ne ovat myös Porin Kristillisen koulun käytössä. Näitä paikallisia suunnitelmia ovat:

Nuorten porilaisten marssi -vaikuttamispolku (L7)

Globaalikasvatussuunnitelma (L2, L7)

Kulttuuripolku–kulttuuriopetussuunnitelma (L2, L4)

Opas Porin kaupungin perusopetuksen päihdekasvatukseen (L3)

Laaja-alaisen osaamisen paikalliset painotukset Porin Kristillisessä koulussa

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot ovat pohjana opiskelulle. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia havainnoida, tutkia, muokata, tuottaa ja jakaa omia ajatuksiaan. Omien ajatusten näkyviin saamisella vahvistetaan myös oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia kouluyhteisössä. Oppituntien puitteissa pyritään monipuolisiin ja vaihteleviin työtapoihin niin ryhmissä kuin yksinkin. Young Leadership-metodin avulla ohjataan oppilaita tavoitteellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen omassa työssään. Ohjelman avulla syvennetään tiimityöskentelytaitoja ja ryhmässä oppimista.

Opettajien rooli on merkittävä rohkaisijoina ja kannustajina. Oppilaita ohjataan tunnistamaan omia vahvuuksiaan rohkaisevan, mutta realistisen palautteen myötä. Heitä ohjataan löytämään itselleen parhaat oppimisstrategiat. Tiedon hankinnassa ja tulkinnassa ohjataan myös ristiriitaisen tiedon äärelle ja ohjataan ikäkaudelle sopivalla tavalla kriittiseen lähestymistapaan.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Porin Kristillisessä koulussa huomioidaan tämän päivän kulttuurinen monimuotoisuus ja pyritään kasvattamaan oppilaiden tuntemusta erilaisista kulttuureista. Koulussa opitaan kunnioittamaan jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta sekä korostetaan kohteliaisuutta ja hyviä tapoja. Kristillisessä koulussa arvostetaan kaikkia kulttuureja ja pidetään moninaisuutta voimavarana.

Koulussamme pidetään tärkeänä sitä, että oppilaat oppivat arvostamaan omia juuriaan ja suomalaisia kansallisia erityispiirteitä. Kristillisen koulun maailmankatsomuksellisen statuksen myötä tuodaan esille erityisesti myös kristillisiä arvoja, jotka ovat tärkeä osa omaa kulttuuriperintöämme.

Kristillisyyttä näkyy mm. koulun toimintakulttuurissa, joten kristilliset aamunavaukset ja juhlat kuuluvat olennaisena osana koulun toimintaan. Kristillisen koulun arvot on määritelty tarkemmin luvussa kaksi.

Oppilaita ohjataan ilmaisemaan omat mielipiteensä rakentavasti. Arjen ristiriitatilanteissa voidaan harjoitella empatiataitoja ja toisen asemaan asettumista. Näissä tarvitaan usein aikuisen apua. Lapsen oikeuksien julistus huomioidaan ja tutustutaan siihen ikäkaudelle sopivilla tavoilla. Koulussa suvaitaan myös erilaisuutta ja harjoitellaan uusien tilanteiden kohtaamista turvallisessa ympäristössä. Oppilaiden itseilmaisua eri tavoin tuetaan ja hyödynnetään tässä esim. koulun juhlia ja teemapäiviä.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Porin Kristillisessä koulussa tuodaan esille eri luokka-asteilla arjen hallintaan ja itsestä huolehtimiseen liittyviä teemoja. Niitä käsitellään niin oppiaineiden opetuksessa kuin koulun muunkin toiminnan yhteydessä. Teemoja nostetaan esille myös erilaisten teemapäivien, kampanjoiden ja vanhempainiltojen yhteydessä.

Koulussa pyritään takaamaan oppilaille tarvittavat tiedot ja taidot mm. omaan terveyteen ja turvallisuuteen liittyvien asioiden hallinnassa. Yhteistyötä tehdään tiiviisti kotien kanssa sekä moniammatillisessa yhteistyössä kouluterveydenhoitajan, kuraattorin ja koulupsykologin kanssa.

Toisista huolehtimisen ja ihmissuhteiden merkitystä korostetaan ja koulussa vaalitaan kohtaamisen kulttuuria, jossa jokainen tulee huomioiduksi ja kohdatuksi omana itsenään. Oppilaita ohjataan kunnioittavaan vuorovaikutukseen toisten kanssa. Heitä kannustetaan auttamaan apua tarvitsevia ja asettumaan heikomman puolelle. Toisten huomioon ottamiseen kuuluu hyvät käytöstavat.

Huomiota kiinnitetään myös muihin arjen hallinnan keinoihin kuten liikenteessä liikkumiseen, teknologian käyttöön ja oman talouden hallintaan. Oppilaita kannustetaan liikkumaan koulumatkansa kävellen tai pyörällä. Yläkoululaisten kohdalla korostetaan turvallista liikkumista mopolla tai mopoautolla. Teknologian monimuotoisuutta nyky-yhteiskunnassa tuodaan esille sekä opetetaan oppilaita sen käyttöön ja ohjataan heitä järkeviin teknologisiin valintoihin.

Monilukutaito (L4)

Porin Kristillisessä koulussa monilukutaito nähdään edellytyksenä ajattelun ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymiselle ja tiedon kriittiselle tarkastelulle. Oppilaita ohjataan monipuolisten tekstien äärelle ja heidän kanssaan tuotetaan erilaisia tekstejä ikäkausi huomioiden. Tekstien käsittely laajentaa oppilaan käsitystä vallitsevasta maailmasta sekä omasta itsestä osana sitä. Oppilaiden kanssa harjoitellaan erottamaan tekstimassasta olennainen epäolennaisesta ja tarkastelemaan tietolähteen luotettavuutta. Tavoitteena on, että oppilas oppii olemaan kriittinen ja etsimään tietoa eri lähteistä ja arvioimaan niiden luotettavuutta. Pyritään hyvään yleiskielen, termien ja käsitteiden hallintaan, jotka ovat tehokkaan tiedonhankinnan ja -välityksen edellytys.

Monilukutaito nojaa laajaan käsitykseen tekstistä: tekstiä ovat esimerkiksi niin puhutut kuin kirjoitetut tekstit, kuvat, äänet sekä kinesteettiset ja matemaattiset symbolit. Oppilaita ohjataan huomaamaan, että saman asian voi esittää monella eri tavalla ja nämä esittämisen tavat edellyttävät erilaisia lukutaitoja. Oppilaiden kanssa tutkitaan monipuolisesti erilaisia tekstejä ja tehdään havaintoja tekstien käymästä vuoropuhelusta. Omilla teksteillään oppilaat ottavat osaa näihin vuoropuheluihin (mm. mielipidekirjoitus, essee, blogi, vlogi). Oppilaita ohjataan käyttämään kulloisessakin tilanteessa sopivaa diskurssia.

Tavoitteena on elinikäinen, kehittyvä, kriittinen ja monipuolinen monilukutaito, joka syvenee ja laajenee yksilön oppimisen, kokemusten ja kehityksen myötä. Porin Kristillisessä Koulussa monilukutaito sisältyy kokonaisvaltaisesti kaikkeen oppimiseen. Opetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle monipuolisesti virikkeitä, välineistöä, materiaalia ja ohjausta työstämiseen ikäkauden mukaisesti. Tavoitteena on antaa oppilaalle mahdollisuuksia itseä kiinnostavien sisältöjen tarkasteluun ja työstämiseen sekä omien vahvuuksien ilmaisemiseen. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan ajattelun taitoja, kielenkehitystä, taitoja käyttää uutta teknologiaa ja tehdä oppiminen mielekkääksi.

Tieto- ja viestintätekniiikan osaaminen (L5)

Porin Kristillisessä koulussa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa monipuolisesti eri oppiaineissa ja muussa koulutyössä sekä vahvistetaan yhteisöllistä oppimista. Samalla oppilaille luodaan mahdollisuuksia etsiä, kokeilla ja käyttää omaan oppimiseen

ja työskentelyyn parhaiten sopivia työtapoja ja -välineitä. Lähes jokaisella oppilaalla on mukana koulussa älypuhelin, jonka käyttöä voidaan hyödyntää myös opiskelussa. Opetuksessa ymmärretään, että oppilailla on koulun ulkopuolella karttuneita tieto- ja viestintäteknologian tietoja ja taitoja. Niitä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Alakoulussa leikkiin perustuva työskentely on keskeistä. Erilaisia pelejä käytetään oppimisen tukena. Tieto- ja viestintäteknologian perustaitoja harjoitellaan ja opitaan käyttämään niitä opiskelun välineinä. Samalla opitaan keskeistä käsitteistöä. Oppilaat pohtivat myös, mihin tarkoituksiin tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään lähiympäristössä ja mikä sen merkitys on arjessa. Koulussa otetaan selvää myös sen kestävästä käyttötavoista.

Kaikilla tieto- ja viestintäteknologian osa-alueilla pidetään tärkeänä oppilaiden omaa aktiivisuutta ja mahdollisuutta luovuuteen sekä itselle sopivien työskentelytapojen ja oppimispolkujen löytämiseen. Tärkeätä on myös yhdessä tekemisen ja oivaltamisen ilo, mikä vaikuttaa opiskelumotivaatioon. Tieto- ja viestintäteknologialla pyritään tarjoamaan välineitä, joilla voi tehdä omia ajatuksia ja ideoita näkyväksi monin eri tavoin ja siten se myös kehittää ajattelun ja oppimisen taitoja.

Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)

Eri oppiaineissa opetellaan työskentelemään itsenäisesti, mutta opitaan myös ryhmän jäsenenä toimimista. Vastuun antaminen on tärkeää ja sitä voidaan myös vaatia oppilaan iän ja kehitystason mukaisesti. Oppilaita opetetaan ottamaan vastuuta ja huolehtimaan omista tavaroistaan, työstään ja tehtävistään sekä huolehtimaan ja kunnioittamaan myös yhteistä omaisuutta. Kouluarkeen kuuluvat oppilaille annettavat vastuut järjestyksestä ja oman työympäristön vaalimisesta. Kaikilta edellytetään koulun sääntöjen sekä hyvien käytöstapojen noudattamista.

Projekti- ja tiimimuotoisen työskentelyn osuus koulutyöstä kasvaa. Oppilaiden vastuu oman työn suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuun saattamisesta korostuu. Porin Kristillisessä koulussa toteutetaan ensimmäiseltä luokalta lähtien Young Leadership-menetelmää, jossa toimitaan tiimeissä. Vuorotellen jokainen oppilas saa kokemuksia niin tiimin johtajana toimimisesta kuin tiimiläisenä olemisesta. Tiimityöskentelyssä korostuu yhteistyö sekä jokaisen jäsenen osaamisen ja taitojen hyödyntäminen yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Projektitöiden aiheet pyritään valitsemaan niin, että ne ovat

lähtöisin oppilaiden omasta kokemusmaailmasta ja ovat tarpeeksi haastavia, jotta tiimit pääsevät hyödyntämään yhdessä ongelmanratkaisutaitojaan. Projektien toteuttamisessa kannustetaan yhteistyöhön myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Työskentelyssä oppilaita tuetaan kehittämään oma-aloitteisuuttaan, vastuullisuuttaan, yhteistyötaitojaan, sekä annetaan mahdollisuuksia löytää itselle sopiva tapa oppia ja tehdä työtä.

Yhteisiä ja yksilöllisiä tavoitteita voidaan yhdistää osallistumalla yhteisiin tapahtumiin, tilaisuuksiin ja juhliin. Oppilaille annetaan vastuuta erilaisten koulun sisäisten ja ulkoisten tapahtumien järjestämisessä ja opetetaan tapahtumien järjestämiseen liittyviä taitoja.

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Porin Kristillisessä koulussa tuetaan oppilaiden osallisuutta päätöksenteossa iän ja kehitystason mukaisesti. Oppilaat osallistuvat oppilaskunnan toimintaan ja päätöksentekoon ensimmäiseltä luokalta alkaen. Oppilaille tarjotaan kokemuksia vaikuttamisesta sekä päätöksenteosta yhteistyössä rehtorin, opettajakunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Tavoitteena on, että oppilas osaa ilmaista omia mielipiteitä, toimia tiimissä tai ryhmässä ja ottaa omassa toiminnassaan huomioon muutkin oppijat.

Porin Kristillisessä koulussa toteutetaan ensimmäiseltä luokalta lähtien Young Leadership -menetelmää, jossa toimitaan tiimeissä. Vuorotellen jokainen oppilas saa kokemuksia niin tiimin johtajana toimimisesta kuin tiimin jäsenenä olemisesta. Tiimityöskentelyssä korostuu yhteistyö sekä jokaisen jäsenen osaamisen ja taitojen hyödyntäminen yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Oppilaat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan oman opiskelunsa, koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Porin Kristillisessä koulussa pidetään tärkeänä, että oppilaalle syntyy omakohtainen suhde luontoon ja hän oppii ympäristön suojelemisen merkityksen. Oppilaiden kanssa keskustellaan omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen merkityksestä itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen ja toteutumisen seuranta

Laaja-alainen osaaminen toteutuu toimintakulttuurin, arvojen ja oppimiskäsityksen kautta monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä koko perusopetuksen kokonaisuudessa. Monialaiset oppimiskokonaisuudet tukevat laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Kun arvioidaan opetuksen eheyttämisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutumista, arvioidaan samalla osaltaan myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista.

Opettajilla on käytössä luettelo, johon on koottu toimintatapoja jokaisen laaja-alaisen osaamisalueen toteutumiseen koulutyössä. Opettajat voivat käyttää luetteloa apuna lukuvuoden suunnittelutyössä, tavoitekeskusteluissa oppilaiden kanssa lukuvuoden alussa ja arvioidessaan laaja-alaisen osaamisalueiden toteutumista lukuvuoden lopussa.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista seurataan myös oppiaineissa oppimisen arvioinnin yhteydessä. Oppilaiden työskentelyä seurataan niin yksin kuin myös ryhmissä ja annetaan palautetta mahdollisimman usein. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Oppilaat arvioivat omaa oppimistaan ja yhteistyötaitojaan. He antavat palautetta myös tiimin toiminnasta. Pyritään kannustavaan palautteeseen ja tämän kautta saamaan oppilas yrittämään parastaan.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden toteutumisesta kerätään informaatiota mm.

- Oppilaskunta tekee lukuvuoden alussa tavoitteet ja suunnitelman tulevalle vuodelle ja lukuvuoden päätteeksi arvioidaan suunnitelman toteutumista (L7).
- Terveysteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista voidaan järjestää kyselyjä esim. terveydenhuollon tai koulun johtokunnan toimesta. Osallistutaan Kiva Koulu-kyselyihin mahdollisimman säännöllisesti ja hyödynnetään niistä tulevaa palautetta. (L3)
- Monilukutaidon kehittymisen arviointi tapahtuu eri aineiden arvioinnin yhteydessä (L4).
- Tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvää osaamista ja oppimista arvioidaan työskentelyn ohella. Opettaja antaa palautetta ja ohjaa työskentelyä oppimisprosessin eri vaiheissa. (L5)

Laaja-alaisen osaamisen toteutumista seurataan ja arvioidaan lukukauden päättyessä opettajakokouksessa. Arvioinnissa kirjataan laaja-alaisen osaamisen toteutuminen. Lukuvuosisuunnitelman toteutumista arvioitaessa arvioidaan ja kirjataan myös laaja-alaisen osaamisen kokonaistilanne.